

Literaire bijlage bij Mijn weekblad

Een nieuwe tijd breekt aan

Langzaam maar zeker begon het bolwerk van de reactie, dat de vorsten na de val van Napoleon in Europa hadden opgericht, af te brokkelen en scheuren te vertonen. Stel je de Fransen van 1830 voor. Geboren toen Napoleon aan de macht kwam, hun hele jeugd getuige geweest van zijn successen in Europa, in de tienerleeftijd toen daar een einde aan kwam en volwassen geworden in een wereld die hardnekkig poogde de oude waarden van vroeger te laten herleven. Toch geïnfecteerd door de dromen van de revolutie groeide hun onvrede met de gezapigheid van hun tijd. Het individualisme wilden ze wel erven, maar veel minder het vluchtgedrag van de dromende generatie. Nieuwe auteurs traden aan en zij zouden de spreekbuis worden van het nieuwe levensgevoel

De wereld schoof van romantiek naar realisme en nieuwe revoluties stonden voor de deur. De eerste van deze generatie, die we ontmoeten, is meteen ook een van de grootste. Honoré de Balzac (1799 – 1850). Hij groepeerde zijn romans in familieverband en liet in zijn verhalen dezelfde figuren optreden: tonelen uit het soldatenleven, het privé-leven, het mondaine leven in Parijs, de atmosfeer in de provincie. Zo ontstond zijn meesterwerk, de cyclus *La comédie humaine*. Hij probeerde met deze reeks romans een volledig beeld te geven van de Franse maatschappij na de val van Napoleon. Balzac schreef hiervoor zo'n honderdtal romans die een beeld toonden van de sociale toestanden in de verschillende klassen. Enkele romans zijn uitgegroeid tot klassiekers in de Franse literatuur.

1829

Honoré de Balzac - *Les Chouans*

Le dernier Chouan, ou la Bretagne en 1799 was de eerste werkelijke roman van Balzac. Het boek verscheen met deze titel in 1829, maar werd later heruitgegeven als *Les Chouans* en maakte als zodanig deel uit van de reeks tonelen uit het soldatenleven.

Het verhaal speelt in de tijd van de Franse revolutie. De markies de Montauran is uit Engeland in Bretagne ontscheept om er de leiding te nemen over de koningsgezinde Chouans tegen de republiek. Zijn mannen doen een aanval op de groep van comman-

dant Hulot, nabij Fougères. Politie-minister Fouché, die zijn zwak voor vrouwen kent, heeft Marie de Verneuil op hem afgestuurd om hem gemakkelijker gevangen te kunnen nemen. In een hotel te Alençon ontmoeten Montauran en Marie elkaar en zij wordt op hem verliefd. Met de belofte van de jonge leider dat zij, noch haar volgelingen lastig gevallen zullen worden, komt zij naar een bijeenkomst van de royalisten in la Vivetière. Zij wordt er openlijk minachtend behandeld door de minnares van Montauran en de soldaten van de republiek worden vermoord. Zij zweert wraak te nemen en haar opdracht te vervullen. Doch na een feest redt zij Montauran nogmaals als hij op het punt staat gevangen genomen te worden. Hij komt naar Fougères, in de val gelokt door de politiemans Corentin, die Marie bedrogen heeft. Montauran huwt met Marie, die zich de volgende morgen voor hem laat doden. Hijzelf is dodelijk gekwetst en laat door Hulot een boodschap aan zijn broeder in Engeland overbrengen. De roman onthult reeds alle facetten van het enorme talent van de romancier Balzac. De karakters zijn met veel kennis getekend. Indrukwekkend is de beschrijving van een mis, die wordt opgedragen door een priester in lompen, middenin het woud voor een stenen altaar, terwijl de rebellen naast hun geweren knielen, zich op de borst slaan en de woorden van de priester herhalen. Merkbaar is ook dat de schrijver, voor hij met schrijven begon, een grondige studie van Bretagne en zijn bewoners had gemaakt. Zijn tekening van het landschap en de mensen zijn realistisch en nauwkeurig.

Honoré de Balzac (1799-1850)